

Haruki Murakami

Tancuj, tancuj, tancuj

Voľné pokračovanie románu *Hon na ovcu*

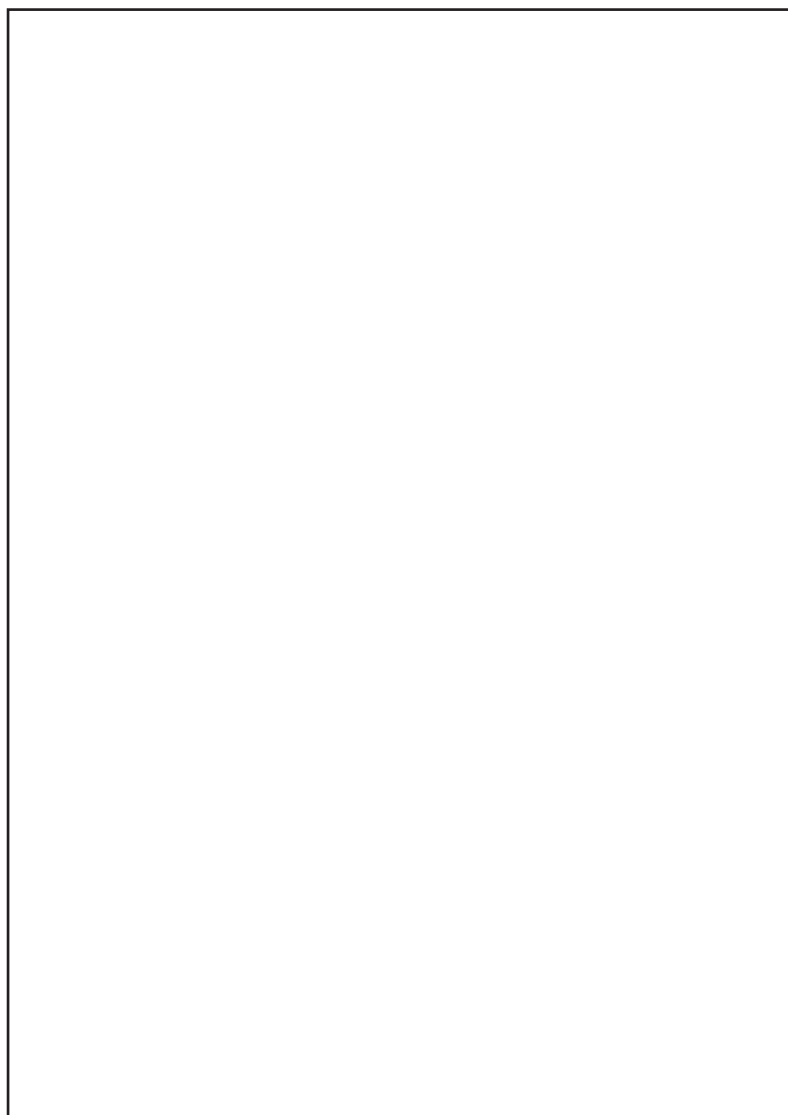

SVETOVÁ PRÓZA

SVETOVÁ PRÓZA

Haruki
Murakami

Tancuj, tancuj,
tancuj

Z japončiny preložila
LUCIA PREUSS

slovar

Copyright © 1988 by Haruki Murakami
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2006, 2019
Translation © Lucia Preuss 2006, 2019

ISBN 978-80-556-4252-9

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

1

O hoteli Delfín sa mi často sníva.

Vždy som súčasťou diania, ktoré práve vo sne prebieha, a všetko potvrdzuje, že do tohto sna na pokračovanie zapadá.

Hotel Delfín, ktorý sa mi zjavuje vo sne, je znetvorený a zúžený. Vyzerá skôr ako dlhý zastrešený most, ktorý sa snaží preklenúť nekonečnosť času. A ja sa nachádzam uprostred toho všetkého. Je tam aj niekto iný a plače.

Hotel sa ovíja okolo mňa, jasne cítim jeho pulz a teplo. V snoch som jeho súčasťou.

Zobúdzam sa, ale kde som? Odpoveď nehľadám iba v myšlienkach, ale nahlas sa pýtam: „Kde som?“ Moja otázka však nemá žiadny zmysel, lebo som predsa vo svojom vlastnom živote, v živote, ktorý je zosobnením mojej existencie, v živote, v ktorom sa väčšinou všetko odohrávalo bez môjho súhlasu. Niekedy vedľa mňa spí žena, ale obyčajne som sám v spoločnosti hučiacej diaľnice, ktorá sa hadí popri dome, kde bývam. Pri posteli mám pohár s piatimi milimetrami whisky a do izby sa vkráda nežičlivé, ľahostajné ranné slnko nasýtené prachom. Ak neprestalo pršať, som ešte v posteli a dopijam whisky. Hľadím na dažďové kvapky padajúce z odkvapu a v duchu sa prenášam do hotela Delfín. Potom sa pekne pozvoľna ponáťahujem, aby som sa presvedčil, že som sám sebou, a nie súčasťou niečoho iného. Atmosféru sna si pamätám presne. Zdá sa mi, že sa ho môžem dotknúť rukou, a znevrady sa so mnou celý pohne. Keď napnem uši, poču-

jem pomalý a opatrný cupot kvapôčok vody v zložitom vodnom labyrinte. Pozorne počúvam, a zrazu začujem slabučký plač. V tme niekto vzlyká. Plače kvôli mne.

Hotel Delfín je skutočný hotel v obyčajnej sapporskej štvrti. Pred niekoľkými rokmi som v ňom strávil týždeň. Rád by som to spresnil. Pred koľkými rokmi to bolo? Pred štyrmi. Pred štyri a pol rokmi. Vtedy som ešte nemal tridsať a ubytoval som sa tam so ženou, s ktorou som vtedy žil. Hotel vybrala ona. „V inom si nás neviem predstaviť,“ povedala. Keby nebolo jej, asi by som do toho hotela nebol nikdy vkročil.

Bol malý a úbohý. Nepamätám sa, že by som bol počas nášho pobytu stretol nejakých iných hostí. Vo vestibule som videl tmoliť sa dve, tri postavy, ale či tam aj nocovali, neviem. Na tabuli na recepcii však vždy chýbalo niekoľko kľúčov, a tak tam museli byť aj iní hostia. Pravdepodobne ich nebolo veľa. Ak si niekto vyvesí vo väčšom meste na dom tabuľu s nápisom Hotel a dá si uverejniť telefónne číslo v Žltých stránkach, je viac-menej isté, že sa uňho ubytujú nejakí ľudia. Ak boli okrem nás v hoteli aj iní hostia, museli byť nesmierne tichí a utiahnutí. Nikdy sme nič nezačuli a nikdy sme nespozorovali žiadny pohyb. Výnimkou boli kľúče na recepcii, ktorých zostava sa každý deň trochu obmieňala. Boli hostia v tomto hoteli ako tiene, ktoré sa so zadržaným dychom zakrádajú popri stenách do chodieb? Z času na čas sme počuli tupý hluč výťahu, ale keď zastal, všetko sa opäť ponorilo do dusného ticha.

Tajuplný hotel.

Pripomínal mi biologický slepý koniec, akýsi genetický úpadok. Bol ako zdeformovaný organizmus, ktorý sa nenávratne hrnie do záhuby. Mal odstránený evolučný vektor a prežíval učupený na tmavom mieste histórie, na ktoré zabudol aj sám čas. Nikto túto skutočnosť nezavinil, nikoho nemôžeme z ničoho obviňovať. Nikto ju však už ani nezachráni. Po prvé, hotel nemal byť nikdy postavený tam, kde stál. To

bola prvá chyba, a potom išlo všetko od deviatich k piatim. Ako nesprávne zapnutý gombík na košeli. Akýkoľvek pokus napraviť chybu viedol iba k zmätku. Žiadny detail nebol na správnom mieste, a nech človek pozrel hocikam, automaticky naklonil hlavu, lebo mu čosi nesedelo. Nebolo to však až také zlé, aby to spôsobilo ujmu na zdraví alebo vyzeralo neprirodzene. Ale ktovie. Na príchuť ich vkusu by sa možno dalo zvyknúť. (Potom by sme už pravdepodobne nevníмали svoje okolie tak ako voľakedy.)

Hotelu Delfín chýbala triezvosť a zmätok bol v ňom navrstvený do takej miery, že dosiahol bod nasýtenia. Hotel bol jednoznačne predurčený na to, aby ho v blízkej budúcnosti prehltila časová smršť. Každému to bolo jasné na prvý pohľad. Patetické miesto, ktoré pripomínalo čierneho trojnohého psa, premoknutého v decembrovom daždi. Nešťastné hotely existujú všade, ale Delfín bol prípad sám osebe. Tento hotel bol rodený chudák, bol tragéd.

A je jasné, že okrem niekoľkých duší, ktoré tam nič netušiac zabľúdili, nikto sa tam rád neubytoval.

Delfín bol na míle vzdialený od bieleho cukríkového hotela, zasadeného do úhladného okolia niekde pri Egejskom mori, ktorý jeho vábne meno pripomínalo. Keby pri vcho-de nevisela tabuľa, nikto by neuhádol, že je tam hotel. Poslanie budovy však nebolo jednoznačné napriek nápisu na mosadznej tabuli, lebo zvonka vyzerala skôr ako múzeum. Svojrázny druh múzea, kam sa svojrázni ľudia mohli vybrať za svojráznou expozíciou.

Tento fakt nebol ďaleko od skutočnosti, lebo hotel bol naozaj sčasti múzeom. Tvorila ho spleť tmavých chodieb, kde tu a tam zavádzali vypchaté ovce a stuchnuté rúna, steny zdobili plesnivé papiere so zožltnutými fotografiami a kúty boli naplnené nesplnenými túžbami. Kto by sa na takom mieste rád ubytoval?

Vyblednutý nábytok, rozkývané stoly, nefungujúce zámky. Dlážka bola zošliapaná, svetlá prítlmené a umývadlo sa ne-

dalo zapchať. Tučná chyžná dupotala po chodbách ako slon a pritom zlovestne kašľala. Majiteľ neprestajne postával na recepcii. Bol to chlapík v stredných rokoch so smutným pohľadom v očiach, ktorému na ruke chýbali dva prsty. Stačilo sa naňho iba letmo pozrieť, a hneď muselo byť každému jasné, že je smoliar. Vyzeral, akoby ho po celom dni práve vylovili z bledomodrého nálevu. Jeho duša bola zjavne poškvrnená neúspechmi a porážkou. Mal som sto chutí strčiť ho do sklenej nádoby a odniesť na hodinu biológie ako príklad *Smoliara*. Väčšina ľudí by obyčajne pri pohľade naňho dozaista pocítila smútok a našli by sa aj takí, ktorí by sa nahnevali, lebo by ho považovali za nedôstojného predstaviteľa druhu. Kto by sa v takom hoteli ubytoval?

My sme sa tam ubytovali. Ale v inom si nás neviem predstaviť, povedala vtedy moja priateľka. Krátko nato zmizla. Zobrala sa bez jediného slova, a už jej nebolo. Dozvedel som sa to od Barana. Odišla, povedal Baran. Vedel, že odtiaľ musela odísť. Aj ja to už dnes viem. Je mi jasné, že jej úlohou bolo dostať ma tam. Akoby to určil osud. Bol to fakt, akože sa Vltava vlieva do mora a ako sa teraz dívam na dážď.

Keď sa mi začalo snívať o hoteli Delfín, ona sa mi prisnila prvá. Zdalo sa mi, že sa ma usiluje na niečo naviesť. Prečo by sa mi ináč stále znovu sníval ten istý sen?

Ona. Jej meno som sa nikdy nedozvedel, hoci sme spolu žili celé mesiace. Vlastne som o nej nič nevedel. Vedel som iba, že pracovala ako call girl v jednom diskrétnom klube s úzkym kruhom zákazníkov. Členmi klubu sa mohli stať len ľudia s vysokým postavením. Bola to luxusná prostitútka, ktorá mala aj zopár ďalších zamestnaní. Cez deň pracovala na polovičný úväzok ako korektorka v malom vydavateľstve a okrem toho si ešte privyrábala ušami ako modelka. Skrátka bola zaneprázdnená. Prirodzene, mala meno. Som si istý, že ich mala niekoľko, ale zároveň žiadne. Nemala ani električku, ani vodičský preukaz, ba ani kreditnú kartu. Nosila pri sebe iba malý zápisník, plný nerozlúštiteľných čarbaníc. Zrej-

me nechcela odhaliť svoju identitu. Prostitútky majú mená, ale vo svete, v ktorom sa pohybujú, sa zaobídu aj bez nich.

Takmer nič som o nej nevedel. Netušil som, kde a kedy sa narodila, koľko má rokov, kam chodila do školy, či má rodinu, alebo nie. Nevedel som o nej nič. Zjavila sa z ničoho nič ako dážď a potom sa vyparila. Zanechala mi iba spomienky.

Ale moje spomienky na ňu nadobudli nový význam. Viem, že sa prostredníctvom hotela Delfín snaží so mnou spojiť a niečo odo mňa chce. A je mi jasné, že ju neuvidím, až kým sa opäť nestanem súčasťou hotela Delfín. Niet pochyb, že práve ona za mnou vyplakáva.

Hľadel som na dažďové kvapky a rozmýšľal ďalej. Cítim, že je na neznámom a vzdialenom mieste, akoby bola na Mesiaci. Veď je, koniec koncov, v sne. Nech sa budem za ňou ako koľvek natahovať alebo rýchlo bežať, nikdy ju nedobehnem.

A prečo by mal za mnou vôbec niekto plakať?

Volá na mňa z útrob hotela Delfín. V hĺbke duše viem, že aj ja by som sa na to tajomné a osudné miesto rád vrátil.

Ale nie je vôbec jednoduché vrátiť sa tam. Nie je to iba otázka rezervácie a cesty do Sappora. Tým sa ešte nič nevybaví. Ako som už naznačil, hotel je rovnako miestom, ako aj stelesnenou okolnosťou. Návrat doňho znamenal postaviť sa zoči-voči tieňu minulosti. Skľúčenosť som pocítil, len čo som sa nad ním zamyslel. Posledné štyri roky som strávil v snahe zabudnúť na jeho chlad a pochmúrnosť, a návrat doňho by znamenal vzdať sa všetkého, čo som doteraz nadobudol. Nič pozoruhodné som nemal, to nie, ale podarilo sa mi opätovne prepracovať k realite a vytvoriť si život založený na triviálnych hodnotách. A teraz sa mám všetkého vzdať? Mám otvoriť okno a vyhodiť všetko von?

Tam sa nepopierateľne všetko začalo, a tak sa odinakiaľ ani nemohlo ďalej odvíjať.

Prevrátil som sa v posteli, zahľadel do povaly a vzdychol som si. Len sa pekne vzdaj, pomyslel som si, ale bolo to nad

moje sily. Cítil som, že nech si myslím čokoľvek, neodolám, lebo o všetkom už rozhodnuté bolo.

A teraz vám o sebe porozprávam.

Predstavím sa vám.

Poviem vám o sebe, tak ako som to robieval v škole pred spolužiakmi, keď som prišiel do novej triedy. Nikdy som sa nevedel dobre predstaviť a nechápal som, prečo to musíme robiť. Rozmýšľal som nad svojím skutočným ja. Je ja, ktoré považujem za moje, naozaj mojím, čiže mnou? Nikdy som si nebol ničím istý, a preto som sa so spolužiakmi delil iba o holé fakty, ktorým musel každý porozumieť. Chovám psa, rád plávam a neznášam syr. Asi toľko.

Teraz mám syry rád. Ani neviem, kedy som si ich obľúbil. No a môj pes zomrel na zápal pľúc, keď raz zmokol. Odvtedy som žiadneho psa nemal. A plávať chodím dosiaľ veľmi rád.

Ale nič sa v živote tak jednoducho nekončí. Človek, napríklad, vždy od neho niečo chce. Neviem, či sa vôbec nájdú ľudia, ktorí od života nič nežiadajú. Ale život si od človeka tiež vyžiada svoje a výsledkom je obraz, poskladaný z veľkého množstva údajov.

Nedostatok údajov, odpoveď neumožnená. Kliknite na tlačidlo Vymazať.

Kliknem na tlačidlo *Vymazať* a z obrazovky všetko zmizne. Spolužiaci do mňa hádžu veci, aby som im o sebe povedal viac. Učiteľ zvráti čelo. Musím pokračovať, pomyslel som si. Teraz nie je kedy uvažovať o tom, či je to správne, alebo nie. To môžem urobiť aj neskôr.

Z času na čas u mňa prespalo jedno dievča. Ráno sme sa spolu najedli a potom sa vybrala do roboty. Ani ona nemá meno. Nedostala ho však preto, lebo z hľadiska príbehu nie je vôbec dôležitá. Nemôžem ju však vynechať, lebo som ju mal veľmi rád a moje pocity k nej sa dodnes nezmenili.

Boli sme skôr kamaráti, lebo už mala stáleho partnera. Pracovala v telekomunikáciách. Mala na starosti poplatky za

telefón. Viac o jej práci neviem, lebo som sa jej na nič nepýtal a ani sama mi o nej veľa neprezradila. Zrejme nešlo o nič výnimočné. Spomenul som si na ňu zakaždým keď som dostal od telekomunikácií list so sumou, ktorú som mal zaplatiť.

Spala so mnou dva, trikrát za mesiac. Pripadal som jej ako z Mesiaca, lebo neraz sa ma so smiechom spýtala, kedy sa tam vrátim. Často sme sa rozprávali až do rána, počúvajúc pritom rádio. Keď som sa rozčuľoval nad menami skupín, povedala mi, že nie som normálny. Nechápal som prečo, lebo sám som sa považoval za slušného a poriadneho človeka.

„Niekedy po tebe v práci veľmi zatúžim,“ vyhlásila, keď bola raz u mňa.

„Uhm,“ zamrmlal som.

„Niekedy,“ zdôraznila a na tridsať sekúnd sa odmlčala, „a nie je to vôbec ľahké,“ pokračovala. „Som s tebou veľmi rada. Vedela by som s tebou stráviť celý deň.“

„Uhm.“

„Cítim sa s tebou príjemne. Niekedy sa mi zdá, akoby okolo nás zredol vzduch, ako keby sme boli na Mesiaci.“

„To je prvý krok.“

„Nežartujem,“ povedala a pozrela mi do tváre. Potom si opäť pritlačila hlavu k môjmu ramenu a ja som ju ďalej hladkal po chrbte.

„Keď som s tebou, okolitý vzduch mi pripadá redší ako na Mesiaci.“

„Na Mesiaci nie je redší vzduch, vzduch tam nie je vôbec,“ namietol som.

„Je, iba redší,“ odporovala potichučky. Možno ma vôbec nepočula, neviem, ale jej poznámka ma rozčúlila. „Áno, je redší. A často rozmýšľam na tým, či dýchaš iný vzduch ako ja.“

„Chýbajú ti informácie,“ odvrkol som.

„Chceš povedať, že ťa nepoznám?“

„Ja o sebe tiež veľa neviem,“ dodal som. „Je to tak. Nemám v úmysle filozofovať. Jednoducho mi chýbajú informácie.“

„Ale veď máš tridsaťtri rokov,“ povedala. sama mala dvadsaťšesť.

„Tridsaťštyri,“ opravil som ju. „Tridsaťštyri a dva mesiace.“

Potriasla hlavou, vstala z postele, podišla k oknu v mojom pyžame a zahľadela sa na diaľnicu, nad ktorou visel vybielený mesiac.

„Vráť sa pekne na Mesiac,“ povedala a ukázala naň prstom.

„Je chladno,“ vyhlásil som.

„Hovoriš o Mesiaci?“

„Nie, nie o Mesiaci,“ odvetil som. Bol február a ona stála pri okne, obkolesená bielym oparom, a nič si nevšimla. Keď som jej to pripomenul, rýchlo sa vrátila ku mne do postele. Objal som ju a ona si pritisla k môjmu uchu ľadový nos. Aj pyžamo mala studené. „Mám ťa rada,“ poznamenala.

Nevedel som, čo jej na to povedať. Aj ja som sa s ňou dobre cítil. Bol som veľmi rád, keď som ju mohol zohriať alebo pohladkať po vlasoch. Nevedel som sa na ňu vynadávať, keď spala, keď sa ráno chystala do práce, alebo pobehovala po byte v mojom pyžame. Viem, že som ju nemiloval, ale nemôžem povedať, že som ju mal iba rád. Bolo to čosi viac, ale nevedel som to definovať.

Nič som jej teda nepovedal, no cítil som, že moje mlčanie sa jej dotklo. Nedala mi to najavo, ale vytušil som to, keď som jej prechádzal rukou po chrbte. Držal som ju v náručí, kým v rádiu hrali skladbu, ktorú som vôbec nepoznal.

„Dúfam, že keď si raz na Mesiaci niekoho vezmeš, vaše deti sa vám vydaria,“ povedala.

Zahľadel som sa na Mesiac cez pootvorené okno, keď sa zrazu po diaľnici prerútilo obrovské nákladné auto. Zadu-nelo ako trieštiaci sa ľadovec.

S čím tie autá teraz behajú, pomyslel som si.

„Čo budeme mať na raňajky?“ spýtala sa.

„Nič zvláštne, to čo vždy. Šunku, vajíčka, hrianky a zemiakový šalát zovčera. A ešte kávu. Ty si môžeš dať kávu s mliekom. Zohrejem ti ho,“ povedal som.

„Skvelé,“ prikývla s úsmevom. „Urobíš mi teda volské oko, opečieš chlieb a prichystáš kávu?“

„Prirodzene, rád,“ povedal som.

Myslím si, že nie som nijaký čudák.

Naozaj si toyslím.

Možno nie som priemerný, ale čudákom ma nemožno nazvať. Nazdávam sa, že som normálny, slušný človek, ktorý žije jednoduchým životom. A to, čo si o mne myslia druhí, ma nikdy nezaujímalo. Ak sa im na mne niečo nepozdáva, je to ich problém, nie môj.

Podľa jednej skupiny ľudí som veľký hlupák, ďalší tvrdia, že som hrozne vypočítavý. Na ich mienke nezáleží, lebo nie je ničím iným ako predstavou. Pre nich som buď hlupák, alebo vypočítavý naničhodník. A tento rozdiel je dôkazom, že na svete neexistujú chyby, iba rozdielne názory.

Moja slušnosť už ku mne zopár ľudí pritiahla. Stali sa z nich moji kamaráti a milenky. Aj moja manželka bola jednou z nich. Ale nakoniec ma všetci opustia. Buď sa nahnevajú, alebo ich sklamem, alebo sa odmlčia a zmiznú. Na izbe mám dvoje dverí. Jedny slúžia ako vchod a druhé ako východ. Ľudia prichádzajú vchodom a vychádzajú východom. Líšia sa iba spôsobmi, ktorými vstupujú a vychádzajú. Všetci bez výnimky ma však raz opustia. Odchádzajú buď preto, aby sa poobzerali po niekom inom, alebo preto, lebo na mňa nemajú čas. No a zopár mojich blízkych zomrelo. Jedno je isté, nikto pri mne neostane. Ani teraz som mnou nikto nie je. Vo svojej izbe som sám. Napriek tomu si uvedomujem, že je nimi nasiaknutá. Počujem ich slová, melódie, ktoré si pospevovali, cítim ich dych.

Podľa mňa ma títo ľudia jednoducho nesprávne odhadli. Preto odo mňa nakoniec odišli. Bol som pre nich stelesnením slušnosti, ale všetci do jedného sa sklamali. Zdôverovali sa mi, otvorili mi svoje srdcia. Boli to napospol dobrí ľudia, ale ja som im nemal čo ponúknuť. Aj keby sa bolo niečo naš-

lo, úspech by možno ešte nebol zaručený. Urobil som pre nich všetko, čo bolo v mojich silách, ale nikdy to dobre nedopadlo a nakoniec aj tak odišli.

Najbolestivejšie bolo, keď odchádzali, lebo u mňa niečo zo seba zanechali. A vždy odišli oni odo mňa, nie ja od nich. Prečo? Nikdy som to nepochopil.

Nemal som dosť informácií.

Hlavne preto som nikdy nenašiel odpoveď na otázku.

Niečo mi rozhodne chýbalo.

Jedného dňa som sa vracal z práce domov a v schránke som našiel pohľadnicu. Bol na nej kozmonaut v skafandri, ktorý sa prechádzal po Mesiaci. Na pohľadnici nebol nijaký podpis, ale vedel som, od koho je.

„Najlepšie bude, ak sa my dvaja už nikdy nestretneme,“ napísala mi. „Čoskoro by som sa mala vydať za chlapíka, ktorý pochádza zo Zeme.“

Počul som, ako sa zabuchli dvere.

Nedostatok údajov, odpoveď neumožnená. Kliknite na tlačidlo Vymazať.

Z obrazovky všetko zmizlo.

Dokedy to takto pôjde? Mám už tridsaťštyri.

Jej odchod ma vôbec nepoložil. Bolo mi jasné, že to bola moja vina, a dalo sa to očakávať. Obaja sme vedeli, že k tomu raz dôjde, ale zároveň sme čakali na zázrak, ktorý by to mohol odvrátiť. Ale nič také sa nestalo a nakoniec odo mňa odišla. Bolo mi za ňou smutno, ale nerobil som si z toho ťažkú hlavu, lebo taký smútok som zažil už veľakrát.

Bol som naň zvyknutý.

Keď som si to uvedomil, ovládol ma čudný pocit. Zdalo sa mi, akoby boli moje vnútorné orgány nasiaknuté nejakou čiernou tekutinou, a zovrela mi hrdlo. Vošiel som do kúpeľne a zastal som pred zrkadlom. To si ty, pomyslel som si. Pekne si sa doriadil, len sa na seba pozri. Moja tvár vyzerala špinavá a zostarnutá. Umyl som si ju mydlom, nakrémoval a potom

som si umyl ruky. Utriel som si ich do čistého uteráka a vrátil som sa do kuchyne. Otvoril som pivo a pustil som sa do upratovania chladničky. Zahodil som vysušené rajčiny, zoraďil pivové fľaše, poukladal umelé nádoby a napísal zoznam vecí, ktoré treba nakúpiť.

Dokedy to takto pôjde? Zahľadel som sa na Mesiac a premýšľal som. Ktorá bude ďalšia? Najprv si ju k sebe priviniem, potom budeme čakať spolu na malý zázrak a napokon sa rozídeme.

Dokedy to takto pôjde?

2

Týždeň po tom, ako som od nej dostal pohľadnicu so záberom z Mesiaca, poslali ma kvôli práci na Hokkaidó. Nebolo to nič vzrušujúce, ale nemal som na výber. Väčšina mojich pracovných úloh si bola veľmi podobná. Neviem posúdiť, či je to dobré alebo zlé, ale čím väčší som sa vzdŕal od priemerosti, tým menej mi záležalo na relatívnych hodnotách. To isté platí aj o tónoch. Za istým bodom sa dá iba veľmi ťažko rozoznať, ktorý z dvoch susediacich tónov je vyšší. A za istou hranicou ich už ani nepočujeme.

Moja úloha sa volala „Kde sa dá dobre najesť v Hakodate“ a článok bol určený pre ženský časopis. S fotografom sme mali navštíviť niekoľko reštaurácií. Mal som napísať článok o kvalitnom pohostení a fotograf urobiť zábery na päť strán. Aj o tom musí niekto písať. To isté platí aj o zbieraní smetí a odhadzovaní snehu. Či sa vám to páči alebo nie, niekto to urobiť musí.

Takýmto spôsobom prispievam do našej spoločnosti už tri a pol roka. Odhadzujem sneh, kultúrny sneh.

Voľakedy som s kamarátom vlastnil firmu, ale odišiel som z nej kvôli istým neodvratným skutočnostiam. Potom som pol roka nič nerobil, lebo sa mi nechcelo. Predchádzajúcej jesene sa v mojom živote odohralo veľa vecí. Rozviedol som sa a jeden z mojich kamarátov zomrel za nanajvýš záhadných okolností. Navyše mi utiekla priateľka, s ktorou som začal žiť po rozvode. Zmizla bez slova. A na dôvažok som stretol tajomného chlapíka a zaplietol som sa do zvláštnej situácie. A keď bolo po všetkom, obklopil ma nevídaný pokoj a môj

byt naplnila hrozivá prázdnota. Šesť mesiacov som z neho takmer päty nevytiahol. Vo dne som okrem nakupovania nevyhnutných vecí nikam nechodil. Z bytu som vyliezal iba za úsvitu a túlal som sa ľudoprázdnyimi ulicami, až kým ich nezaplavili ľudia. Potom som sa vrátil domov a išiel som spať.

Vstával som zväčša večer, niečo som si uvaril a nakrmil som mačku. Keď som dojedol, sadol som si na dlážku, systematicky som uvažoval nad tým, čo sa mi prihodilo, a snažil som sa to pochopiť. Nanovo som usporiadal udalosti, urobil som zoznam ich alternatív a hľbal som o správnosti a nesprávnosti všetkého, čo som urobil. Pred svitaním som sa vybral do mesta a túlal som sa po pustých uliciach.

Takto som si nažíval pol roka, od januára do júna 1979. Za ten čas som neprečítal ani jednu knihu, ba ani do novín som nepozrel. Hudbu som nepočúval, televíziu ignoroval a ani rádio som si nezapol. S nikým som sa nestretol ani nerozprával. Alkohol som nepil, lebo som naň vôbec nemal chuť. Netušil som, čo sa vo svete deje. Nevedel som, kto sa stal slávnym, kto zomrel. Nevedel som o ničom. Nemusel som vedome odolávať návalu informácií, jednoducho ma nezaujímal. Bolo mi však jasné, že udalosti sa neprestali diať. Svet sa nezastavil. Pociťoval som to na vlastnej koži, hoci som sedel zavretý v byte. Napriek tomu som o svet neprejavoval žiadny záujem. Vnímal som ho ako tichý závan vzduchu, ktorý sa okolo mňa obšmieval.

Sedel som na dlážke a stále odznovu som si v mysli premietal minulosť. Pol roka som nič iné nerobil, ale napriek tomu ma to nikdy neprestalo baviť. Všetko, čo som zažil, mi pripadalo kolosálne a malo veľmi veľa aspektov. Kolosálne, ale skutočné, veľmi skutočné. Vlastné zážitky sa vypínali predo mnou ako osvetlený monument. Boli pre mňa skutočným pomníkom a skúmal som ich z každého uhla pohľadu. Predpokladám, že ma to všetko mojím spôsobom zranilo, a moje rany neboli malé. Prišiel som o veľké množstvo krvi. Časť

úzkosti ma časom opustila, len aby sa zjavila neskôr v úplne inej forme. Napriek tomu som tých šesť mesiacov nestrávil zotavovaním sa a ani som svet autisticky neodmietal. Jednoducho som potreboval čas, aby som sa dal dokopy.

A keď sa mi podarilo postaviť na nohy, snažil som sa nemyslieť na to, kam mám namierené. To bola ďalšia otázka, na ktorú som musel nájsť odpoveď. Najprv som však musel opäť získať stratenú rovnováhu.

Ani mačke som sa neprihováral.

Keď zazvonil telefón, nechal som ho vyzváňať.

Keď niekto zaklopal na dvere, nebol som doma.

Dostal som niekoľko listov. Zopár od svojho bývalého spoločníka, ktorý netušil, čo je so mnou, a mal o mňa strach. Chcel, aby som mu dal vedieť, ak náhodou niečo potrebujem. Písal mi, že sa mu darí a všetko mu ide ako po masle. A vždy pripojil zopár správ o našich spoločných známych. Jeho listy som si musel prečítať aj štyrikrát, aby som ich pochopil.

Napísala mi aj bývalá manželka. Chcela, aby som zariadil zopár nevyhnutných vecí. Potom mi oznámila, že sa bude vydávať za niekoho, koho som vôbec nepoznal a asi ani nikdy nespoznám. To znamenalo, že sa rozišla s chlapom, ku ktorému odišla po našom rozvode. Vôbec ma neprekvapilo, že sa rozišli. Ten chlap nebol ani dobrý džezový gitarista, ani poriadny človek. Nikdy som nepochopil, čo na ňom videla, ale ani sa ma to netýka. Nezabudla mi pripomenúť, že o mňa nemá žiadne obavy. Bola si istá, že som v poriadku, nech robím čokoľvek. Poznamenala, že sa bojí skôr o ľudí, s ktorými budem mať niečo do činenia.

Listy som si prečítal niekoľkokrát a potom som ich založil.

A čas ubiehal.

Peniaze neboli pre mňa problémom. Našetril som si dosť, aby som mal z čoho pol roka žiť, a budúcnosť ma nezaujímal. Zimu vystriedala jar. Moju izbu zaplavilo hrejivé slnko. Dennodenne som pozoroval jeho lúče a ich meniaci sa uhol

dopadu. Jar priniesla so sebou chvíle spomienok na ľudí, ktorých som už dávno nevidel, aj na tých, ktorí zomreli. Spomenul som si na kamaráta, ktorý už tiež nie je medzi živými. Chodievali sme spolu do jedného malého baru a trávili sme v ňom celé hodiny. Vtedy sme boli ešte iba na vysokej. Popíjali sme pivo, fajčili a rozprávali sme sa. Už si vôbec nepamätám, o čom sme hovorili. On však už nežije.

Jar bola v plnom prúde. Vôňa vetra sa zmenila, a aj temnota noci nadobudla iný odtieň. A pomaly začalo jar vytláčať leto.

Na konci mája mi nečakane zdochla mačka. Jedného rána som sa zobudil a našiel som ju schúlenú na dlážke v kuchyni. Bola mŕtva. Svoju smrť si pravdepodobne neuvedomila. Bola studená ako mrazené kura a jej špinavá srst' stratila lesk. Moja Sardinka. So svojím životom sa nemohla nikomu pochváliť. Nikto ju nikdy nemal naozaj rád a ani ona nikoho nemilovala. V očiach mala vždy ten istý rozpačitý pohľad, akoby sa pýtala, čoho všetkého sa bude musieť ešte v živote zriecť. Nevidel som veľa mačiek s takým výrazom. Je to však jedno, lebo je mŕtva a nemôže už o nič prísť. Aj smrť má zjavne svoje výhody.

Zabalil som ju do igelitky a položil na zadné sedadlo. Potom som sa vybral do železiarstva a kúpil som lopatu. V aute som si po dlhom čase pustil rádio a namieril som si to na západ. Nič slušné však nevysielali. Fleetwood Mac, Abba, Melissa Manchester, Bee Gees, KC and the Sunshine Band, Donna Summer, Eagles, Boston, John Denver, Kenny Loggins... Ich hudba pripomínala miznúce bubliny. Bola neuveriteľne triviálna a zameraná iba na vreckové tínedžerov. Odrazu som pocítil smútok. Časy sa zmenili, už to nie je, čo bývalo.

S rukami na volante som spomínal na hudbu, ktorú som počúval ako mladý. Sračky Nancy Sinatrovej, ohavní The Monkees a nemožný Elvis. Potom to bol Torin Lopez, o ktorom je škoda rozprávať, a stelesnená hrôza Pat Boone. Fabian, Bobby Ryder, Aneta, Herman's Hermits boli tiež hotovou pohro-